aandag, 16 November 1942

DAGBLAD

59ste Jaargang, No. 3755

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

ommel bij Hitler in München.

itten steeds vooruit in Cyrenaica.

sing tussen Geallieerden en As nabij Bizerte.

enua moest er weer aan geloven.

„TWEE JAAR GELEDEN".

November 1940.

. Het Helleense Hoofdkwartier te ne maakt bekend, dat de Italianen tza, hun basis in Albanië, verla- hebben. De terugtrekkende Italia- worden door de Hellenen met hun n achtergelaten kanonnen bescho-

. Generaal Charles de Gaulle kt bekend, dat Port Gentil, de de stad van de Afrikaanse kolo- Gabon, zich heeft overgegeven en het gehele gebied nu in handen is Strijdende Fransen.

.000 Duitsers, die in het Noorden Boekowina, dat door de Russen t is, woonden, keren naar Duits- d terug.

8. In Rome verklaart Mussolini, Hellas steeds met Engeland ge- ld heeft. De woeste bergen en mod- ge valleien van Epirus zijn niet be- erlijk voor een gemakkelijke oor- maar Hellas zal vernietigd wor- . Of het 2 of 12 maanden duurt ,is van belang, aldus Mussolini.

uitsland geeft zijn toestemming tot vrijlaten van 30.000 Franse ge- hte soldaten, die in Zwitserland erneerd zijn.

Hellas doet een beroep op de Ver- gde Staten van Noord-Amerika r de levering van vliegtuigen en enen.

0. In Wenen tekent Hongarije een eenkomst, waarbij het zich aan- bij het verbond, dat door Duits- , Italië en Japan gesloten is. Het van dit verbond, zo zegt Duits- , is het veilig stellen van de we- vrede onder de nieuwe orde.

De Britten bombarderen de Scoda- rieken te Pilsen in Bohemië.

21. De Australische Raf strijdt voor eerst mede in Egypte tegen de Ita- en.

De Italianen trekken zich terug uit itza, dat ruim 19 kilometer ver in anië ligt.

22. Turkije verklaart zijn Europees ied en de streken rond de Bosporus de Dardanellen in staat van beleg. zal voorlopig een maand duren.

ROMMEL VAN PLAN OM STAND TE HOUDEN.

Duitse militaire kringen gaven in zendingen uit Berlijn te kennen, dat win Rommel van plan is om spoedig nd te houden in een poging het ukkende 8e Britse leger tegen te den. Het DNB, het officiële Duitse uwsagentschap, zeide, dat „het ofddeel" van het gedunde asleger reed gemaakte stellingen" bereikte. plaats werd echter niet genoemd nden, (AP) 15.11).

ROMMEL IN MUENCHEN.

Het Britse nieuwsagentschap zeide een bericht „van de Duitse grens", authentiek nieuws pas ontvangen rd. volgens welk Maarschalk Erwin mmel zich in München bevindt en angrijke besprekingen met Hitler, mmler en anderen voltooit (Londen,) 16.11).

ORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

„Gisteren bezette het 8e leger het ndingsterrein te Martuba. De achter- ging van de overblijfselen van de tserlegers duurt voort. Benghazi en kustgebied te Tocra werden ge- bardeerd en met machinegeweren choten op 14 en 15 November. Een zonder grote ontploffing en bran- werden veroorzaakt in de haven Benghazi. Gisteren gingen onze vechtsvliegtuigen voort den terug- kenden vijand te hinderen in het estelijk deel van Cyrenaica. Een E111 werd neergeschoten.

Lange afstands gevechtsvliegtuigen chten wederom schade toe aan gtuigen van de As, die in het gebied El Agheila en Agedabia in Wes- lijke richting trokken. Zes grote uitse vliegtuigen werden vernield en dere beschadigd op het vliegveld van Tunis bij een aanval, die van geringe hoogte in de schemering van 14 November door onze lange afstandsvliegtuigen werd uitgevoerd. Een vijandelijk gevechtsvliegtuig werd neergeschoten. Nog een aanval op het vliegveld werd uitgevoerd door middelzware bommenwerpers in de nacht van 14 op 15 November. Voltreffers werden geplaatst op gebouwen en werkplaatsen. Grote branden werden gesticht. Van deze en andere operaties keerden 5 onzer vliegtuigen niet terug" (Caïro, (AP) 16.11).

DE GEVANGENEN VAN HET 8e LEGER.

Een zegsman van het Geallieerde Hoofdkwartier zeide, dat tussen de 60.000 en 100.000 gevangenen van de As werden genomen door de opmars van het achtste leger (Londen, (AP) 15.11).

FRANSE VLOOT NOG IN TOULON.

De radio van Vichy zeide, dat niettegenstaande Darlans oproep aan de Franse vloot om te vertrekken naar Geallieerde havens in Noord-Afrika, niet een oorlogsschip Toulon verlaten heeft (Londen, (AP) 15.11).

FRANSE TROEPEN BEZETTEN TOULON.

De radio van Vichy zeide, dat een groot aantal Franse troepen in Toulon arriveerde om de vlootbasis te versterken en dat de situatie kalm blijft (Londen, (AP) 15.11).

DARLAN AAN HOOFD VAN REGERING IN FRANS NOORD-AFRIKA?

Het schijnt, dat de Geallieerde strijdkrachten de burgerlijke administratie van Frans Noord-Afrika hebben overgelaten aan de Franse overheden, met inbegrip van Admiraal Jean François Darlan, teneinde haar handen vrij te houden voor de snelle opruiming van de As in Tunis en voort te rukken naar Italiaans Libye.

De radio van Vichy, welke thans onder Duits toezicht staat, deelde mede, dat Pétain, die thans practisch een gevangene is nu de Duitsers geheel Frankrijk bezet hebben, Darlans proclamatie, waarin hij de verantwoordelijkheid voor Frans Noord-Afrika op zich nam met goedvinden van de Noordamerikaanse overheden, zou hebben verworpen. De radio van Vichy zeide, dat Pétain in een antwoord zeide: „Gij moest Noord-Afrika hebben verdedigd tegen de Noordamerikaanse aanvallen. De beslissing, welke gij troft tegen mijn bevelen in is regelrecht in strijd met de zending, waarmede gij werdt belast" New York, (AP) 15.11).

VLOOTGEVECHTEN NABIJ NOORD-AFRIKA?

Een bericht van het Britse nieuwsagentschap zeide, dat volgens den correspondent van het onder Duitse toezicht staande Scandinavische Telegraaf-bureau in Madrid een „belangrijk deel" van de Italiaanse vloot in samenwerking met de Duitse en Italiaanse vliegtuigen de Britse en Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten nabij Noord-Afrika bestrijdt (Londen, (AP) 15.11).

DE GEALLIEERDE OPMARS IN NOORD-AFRIKA.

E. B. Sullivan seint uit Londen:

In Oostelijke richting van Algerië uit rukt de gecombineerde Noordamerikaans-Britse strijdmacht snel voort naar Bizerte in Tunis in een wedloop om die uiterst belangrijke vlootbasis in Noord-Afrika te nemen voordat de As voldoende troepen per vliegtuig kan aanvoeren om de Geallieerde opmars tegen te gaan.

De krachtige Geallieerde strijdmacht onder Luitenant Generaal K. A.N. Anderson rukt voort onder een voortdurende dekking van vliegtuigen en vlootstrijdkrachten, die vlak langs de Middellandse Zeekust stomen. In Westelijke richting voorttrekkende over Libye in een groot Geallieerd plan om de as geheel uit Noord-Afrika te werpen, legde het 8ste leger reeds meer dan de helft van de weg af tussen de Egyptische grens en Benghazi.

De volle omvang van de wonderbaarlijke overwinning, die op Rommel behaald werd, werd onthuld in een triomfantelijke bekendmaking door Churchill, die zeide, dat de Duitsers en Italianen in verliezen en gevangenen totaal 75.000 man verloren — meer dan de helft van het as-leger. Churchills speciale bekendmaking zeide, ook dat 13 duikboten tot zinken werden gebracht nabij Noord-Afrika in de Geallieerde operaties. 5 Daarvan werden in de laatste twee dagen vernietigd.

De hevige verliezen van de as gaven te kennen, dat de duikboten in zwermen naar die wateren werden gezonden in een poging de convooien te onderscheppen, welke de strijdkrachten van de Verenigde Landen versterken, die reeds aan land zijn.

Een onbevestigd bericht, dat door de as verspreid werd en via Stockholm uit Madrid kwam, dat Mussolini's vloot het eindelijk aangedurfd heeft zee te kiezen en dat „een belangrijk deel" van de Italiaanse vloot met steun van asvliegtuigen de Geallieerde vlootstrijdkrachten nabij Noord-Afrika bestrijdt. Er is geen Geallieerde bevestiging van dit bericht.

De Duitsers breidden hun gewoonlijke beweringen aan het weekeinde over de successen van de duikboten uit met de bekendmaking, dat 89 Geallieerde schepen werden vernield of beschadigd in aanvallen op convooien in de Noordafrikaanse wateren. Omtrent deze beweringen zeiden marine-kringen in Londen geheimzinnig: „Geen commentaar".

De berichten van vooruitgeschoven Geallieerde bases in Noord-Afrika zeiden, dat de as poogt de reis van de Noordamerikanen en Britten in Oostelijke richting te hinderen door bombardementen en beschietingen. Deze pogingen werden echter stukgeslagen door Geallieerde gevechtsvliegtuigen, welke opereren van bases, die ver naar voren gelegen zijn.

De as verloor vele vliegtuigen in deze aanvallen, terwijl veel meer gevechtsvliegtuigen van de Royal Airforce de formaties van troepentransportvliegtuigen tussen Tunis en Sicilië aanvallen. Binnen drie dagen werden 20 vliegtuigen van de as, waarvan de meeste met troepen gevuld waren, uit de luchten boven de Middellandse Zee neergeschoten langs deze op wanhopige wijze aangelegde aanvoerroute.

De juiste positie van Generaal Andersons Oostwaarts rukkende leger werd niet onthuld door de Geallieerde commandanten, doch Bizerte, hun voornaamste doel, ligt op slechts 130 kilometer van de Tunische grens. (Londen, (AP) 15.11).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ OVER NOORD-AFRIKA.

Het Hoofdkwartier van de Geallieerde strijdkrachten gaf het volgende communiqué uit:

Duitse bommenwerpers deden aanvallen op de havens op de scheepvaart in het gebied van Bone en Bougie op 13 November. 11 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield door gevechtsvliegtuigen van de Royal Airforce. De Duitse aanvallen werden gisteren hernieuwd. Op zijn minst 4 vijandelijke bommenwerpers werden door onze gevechtsvliegtuigen neergeschoten. De Opperbevelhebber gaf opdracht aan de ondergeschikte Commandanten om ogenblikkelijk schattingen te maken van de noodzakelijke vereisten in voedsel, kleding en medische voorraden voor de burgerbevolking van Frans Noord-Afrika. Het vervoer van deze voorraden zal geschieden naargelang de militaire situatie zich ontwikkelt. Sommige voorraden zijn reeds aangevoerd met de Geallieerde strijdkrachten" (Londen, (AP) 15.11).

CONTACT TUSSEN GEALLIEERDEN EN DUITSERS IN TUNIS.

De radio van Marokko, welke onder toezicht van de Geallieerden staat, zeide, dat de Geallieerde en Duitse troepen contact gemaakt hebben nabij Bizerte in Tunis. De radio zeide: „Nieuwe contingenten van Duitse troepen arriveren in Tunis per vliegtuig en de Italianen arriveren over zee" (Londen, (AP) 15.11).

GENUA GEBOMBARDEERD.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „Gisteravond viel een strijdmacht van onze bommenwerpers, waaronder een groot aantal Halifaxes, wederom Genua aan. Het weer was mooi en goede resultaten werden waargenomen. Hampdens van het Kustcommando vielen een middelgroot vijandelijk voorraadschip gisteren nabij de Noorse kust aan. Het schip werd getroffen. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 16.11).

Het nieuws van vandaag.

Het is nu officieel bekend, dat de Geallieerde troepen zich in Tunis bevinden en oprukken naar de belangrijke vlootbasis Bizerte waar de As reeds haar mannetjes heeft zitten. Een bericht deelt mede, dat al contact is gemaakt tussen de Geallieerde en Duitse troepen, die beide zo snel mogelijk versterkingen aanvoeren (blz. 1).

Men neemt aan, dat de Fransen in Tunis in opdracht van Darlan weerstand bieden aan strijdkrachten van de As. Van de andere kant werd uit Rome gemeld, dat met goedkeuring van de Franse overheden strijdkrachten in Tunis aan land gezet worden. Hier gaat het dus blijkbaar Darlan contra Laval (blz. 1).

Het 8ste Britse leger rukt Cyrenaica voort in de richting van Benghazi en heeft reeds meer dan de helft van de afstand tussen de Egyptische grens en de belangrijke Libyse haven afgelegd. De Geallieerde vliegtuigen blijven de resten van het vijandelijke pantserleger bestoken en vallen ook Benghazi en andere havens in handen van den vijand aan. Britse bommenwerpers deden intussen hun tweede aanval in drie nachten en hun vierde van deze maand op de Italiaanse vlootbasis te Genua. Geen enkel vliegtuig ging verloren in de operatie, waarbij zulk een enorme afstand dwars over het Europese vasteland werd afgelegd. Het weer was goed en belangrijke schade werd aangericht, aldus zowel Londen als Rome (blz. 1).

Nu de As in zulk een penibele positie verkeert, schijnt Maarschalk Erwin Rommel in München te confereren met Hitler, Himmler en andere nazie-heren. Blijkbaar hebben de Duitsers en Italianen ook besprekingen met de Japanners gehouden om te zien, welke hulp deze bieden kunnen. Het is evenwel de vraag of de Japs sterke vlooteenheden kunnen halen uit de Stille Oceaan, waar zij volgens de laatste berichten nog in gevechten op leven en dood gewikkeld zijn met de Noordamerikanen (blz. 3). Rond het gebied van Guadalcanal en Tulagi hebben series van gevechten plaats, die zowel in de lucht, op zee als op het land gevoerd worden.

Op Nieuw Guinea trekken de Japs zich snel naar hun basis te Buna terug, op de hielen gevolgd door de Noordamerikanen en Australiërs, die zich in een nijptang-beweging bij elkaar gevoegd hebben. De troepen staan onder bevel van Luitenant Generaal Tomatore Horris, die bekend staat als een specialist in landingsoperaties (blz. 3).

Over de jongstleden Zaterdag gehouden vergadering van de Curaçaose Kamer van Koophandel in verband met de nieuwe regeling der Verenigde Staten voor de toewijzing van goederen aan ons Gebiedsdeel, vindt men een verslag op blz. 3 en 4.

De afgelopen Week.

WAT DE BEZETTING VAN FRANS NOORD AFRIKA BETEKENT.

Zo overstelpend zijn de berichten van de afgelopen week geweest, dat de koppen voor „Dagblad Amigoe di Curaçao", welke men op zeker ogenblik als sensationeel beschouwde en ogenblik later plaats moesten maken voor nieuwe omdat de binnengekomen berichten nog sensationeler waren. Nieuws, dat op zeker tijdstip belangrijk was, leek een uur later al verouderd. Alles ging zó snel en grotendeels zó schitterend, dat de stoutste verwachtingen werden overtroffen.

Nauwelijks was Alexanders grote overwinning op Rommel bekend of daar kwam de bekendmaking van de Noordamerikaanse landingen in Algerië en Marokko, de bezetting van de steden aan de Noordafrikaanse kusten, de redevoeringen van Churchill en Roosevelt, de Duitse inval in de vrije zone van Frankrijk, de gevangenneming van Admiraal Darlan, de verschijning van Generaal Giraud in Noord-Afrika, de bombardementen op Italië enz. enz.

De opwinding, welke reeds ontstaan was op Curaçao, nam nog toe door de talrijke radio-berichten over de Franse vloot en de geruchten deden zoceer de ronde, dat de Amigoe-mensen steeds klaar moesten zijn om mensen te woord te staan, die de bevestiging van een of ander bericht wilden hebben, waarbij o.a. wel eens de vraag gehoord werd of de oorlog nu gauw afgelopen zou zijn. De vraag klinkt misschien wel wat onnozel, doch is het zeker niet. Premier Winston Spencer Churchill scheen er tenminste niet zo ver over te denken, omdat hij in een redevoering te Londen speciaal zeide: „Dit is niet het einde. Het is niet eens het begin van het einde, doch misschien het einde van het begin".

En Premier Jan Christiaan Smuts verklaarde enkele dagen later nog, dat 1943 werkelijk het offensieve jaar zal zijn van de Verenigde Landen en de oorlog — als alles goed gaat — in 1944 zou eindigen.

President Roosevelt tenslotte zeide, dat een begin is gemaakt met de oorlog der bevrijding en dat een tweede front in West-Europa voor 1943 is vastgesteld.

Wij moeten ons dus niet direct laten misleiden door de overwinning, die in Noord-Afrika behaald is en zeker niet den vijand onderschatten, die nog krachtig is en nog wel hard van zich zal afbijten ook, voordat hij uiteindelijk kan worden verslagen.

De aanval in Frans Noord-Afrika kwam niet geheel onverwacht. In feite heeft „Dagblad Amigoe di Curaçao" reeds lang op de mogelijkheid gewezen van een landing in Frans Afrika om Libye uit het Westen binnen te vallen en Rommel tussen twee vuren te plaatsen. Maar — gelijk hiervoren reeds gezegd — de operaties verliepen zo schitterend, dat zij de stoutste verwachtingen overtroffen.

Drie dagen nadat Generaal Dwight D. Eisenhower zijn bliksem-aanval geopend had, capituleerde Frans Noord-Afrika en op Vrijdagmorgen waren de Britten al in Tobruk, in achtervolging van Rommels vluchtende troepen.

De Geallieerden hadden hun meest succesrijke operatie van de oorlog uitgevoerd en naargelang de tijd verder verstreek, bleek hoe goed de plannen waren voorbereid en hoeveie problemen waren opgelost.

Nu komen alle lijnen van de Afrikaanse strategie samen op het voornaamste doel, dat betekenis geeft aan — en alle offers rechtvaardigt die zijn gebracht voor — het beheersen van dat wereldeel.

Dit doel is het openen van de zeeroute door de Middellandse Zee voor het verkeer van de Verenigde Landen. Want niet alleen is het van groot belang om de korte doortocht van Gibraltar naar Aden in de plaats te stellen van de lange reis rond de Kaap en zo verlichting te geven over de gehele wereld van de druk op de scheepvaart; doch het doel is thans om een Geallieerde macht te vestigen langs de gehele kust van Noord-Afrika over een betrekkelijk smalle zee tegenover de Zuidelijke kust van het onderworpen Europa en de mogelijkheid te scheppen om van vele kanten dodelijke slagen toe te brengen aan het hart van Duitsland.

De gebeurtenissen volgen elkander thans zo vlug op, dat men de bereiking van dit doel kan zien, hetgeen betekent de vernietiging van de macht, die de As in Noord-Afrika heeft. De grondslag voor de militaire kracht daar was Rommels gemechaniseerde leger in de woestijn, doch dit is versplinterd door de onophoudelijke aanvallen van het Britse landleger en de Royal Airforce.

Het valt ten zeerste te betwijfelen of de As de Geallieerde invasie kan tegengaan, hetgeen dan zou moeten geschieden door Bizerte. Doch van de andere kant betekent de bezetting van Bizerte en Tunis door de Noordamerikaanse en Britse troepen onder de Generaals Ryder en Anderson, dat de Geallieerden zich binnen een afstand van 200 kilometer van Sicilië zullen bevinden en den Verenigden Landen vloot- en lucht-bases geven bij het smalste deel van de Middellandse Zee, op een half uur vliegens van Italiaans grondgebied (afstand Curaçao — Aruba 130 kilometer).

De hulp, die deze bases kunnen geven aan het reorganiseren van de scheepvaartroutes door de Middellandse Zee naar Malta, het Midden-Oosten, Rusland en het Oosten en de bedreiging, die zij voor Italië vormen, is duidelijk.

De bezetting van de Marokkaanse en Algerijnse havens hebben reeds een einde gemaakt aan de verscheping van voedsel en grondstoffen naar het Franse moederland, welke ongeveer 6 millioen ton per jaar bedroeg. Waarschijnlijk ging zoveel als 80% daarvan naar Duitsland. Men moet niet vergeten, dat de Noordafrikaanse vlakten en bergen rijk waren aan talrijke hulpbronnen, waaronder wol, rubber, cobalt, oliezaden, huiden, phosphaat, tarwe en wijn.

Men kan echter wel aannemen, dat de grondredenen achter de Afrikaanse invasie niet deze hulpbronnen geweest zijn, doch de volgende:

1. Om te beletten, dat de Franse gebied zou worden geïnvadeerd door de Duitse en Italiaanse troepen, die door de Britten van Egypte werden teruggeduwd.

2. Om de Noordamerikaanse troepen in een strategische positie te plaatsen om de Britten te helpen in hun campagne tegen Maarschalk Erwin Rommel.

3. Om bases te vestigen welke een aanmoediging zouden zijn voor het heldhaftige volk van Rusland.

4. Om bases te maken voor een mogelijke actie tegen Italië over de Middellandse Zee.

Het zou overmoedig zijn om te beweren, dat de vijand niet heeft geweten van de voorbereidingen der Verenigde Landen. Hij wist, dat te Gibraltar een reusachtige vloot werd bijeengebracht en heeft zijn verontrusting daarover niet verborgen gehouden. Hij was echter niet in staat de tijd en de plaats van de komende aanval te voorspellen of, indien hij die wist, was hij niet in staat hem te voorkomen.

Curaçao.

HET MARIA CONGRES IN MARACAIBO.

De waarnemend Secretaris van den Apostolisch Vicarius, Z. H. E. Monseigneur Petrus I. Verriet, O.P. Pater Bertrandus Kranwinkel O.P. schrijft ons uit Maracaibo:

Donderdagmiddag om 15 uur kwam de Apostolisch Vicarius van Curaçao vergezeld van Zijn secretaris op het vliegveld te Maracaibo aan. Op Aruba had het vliegtuig 10 minuten oponthoud en werd Zijne Hoogwaardige Excellentie door enige Paters verwelkomd. Op het vliegveld van Maracaibo werd Z.H.E. de Apostolisch Vicarius verwelkomd door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Marco S. Godoy, Bisschop van Zulia, die resideert in Maracaibo, door den President van de Feestcommissie en door enkele oudleerlingen van het Pensionaat Welgelegen en van het College der Fraters.

De Apostolisch Vicarius en Zijn secretaris werden door Z.H.E. Mons. M. S. Godoy gebracht naar een prachtig huis van de Lago Company, waar Zijne Hoogwaardige Excellentie gedurende Haar verblijf te Maracaibo wonen zal. De verzorging is uitstekend en een auto werd ter beschikking gesteld.

Reeds om 17 uur kwam de Nuntius van Venezuela, Zijne Hoogwaardige Excellentie Misinaca uit Caracas aan. Verschillende Bisschoppen en Prelaten en een grote stoet geestelijken was bij de aankomst tegenwoordig. Een muziekcorps speelde en de leerlingen van verschillende pensionaten stonden langs de weg in uniform opgesteld. Omstuwd door de aanwezige Bisschoppen en Praelaten en de geestelijkheid schreed de Nuntius onder een baldakijn naar de Cathedraal.

Onder een buitengewoon fijn gezongen Cantate van de Schola Cantorum, van het Groot-Seminarie van Caracas kwamen de Nuntius en talrijke gelovigen in de kerk. De Nuntius nam plaats op de troon, en werd geflankeerd door twee Dominicaanse Bisschoppen, die in het wit gekleed waren, en Hunne Excellenties den Aartsbisschop van Trinidad en Mons. P. I. Verriet O.P. Z.H.E. Mons. Marco S. Godoy beklom het preekgestoelte en sprak een welkomstwoord tot den Nuntius, en bracht hierbij in herinnering het droevig sterfgeval van den Vicarius-Generaal van Valencia, die op weg was naar het Congres. Tot slot van zijn rede riep Z.H.E. Mons. Godoy een drie maal „viva" op den Paus, waarop de menigte in de Cathedraal antwoordde met 3 maal „Viva el Papa!" Daarna juichte het volk geestdriftig.

MEDEDELING.

In verband met het niet op tijd aankomen van een belangrijke hoeveelheid papier, welke reeds bijkans een jaar geleden besteld was, zal „Dagblad Amigoe di Curaçao" van morgen af tot nadere bekendmaking op ander papier gedrukt worden.

JUBILEUM FRATER MAJELLA.

Gistermorgen is de Plechtige Hoogmis gevierd voor den Jubilerenden Frater Majella in de parochie-kerk van de H. Rozenkrans te Pietermaai. Het H. Misoffer werd opgedragen door den Pastoor der Parochie, Pater Clemens van der Looy O.P., geassisteerd door de Paters Willibrordus de Barbanson O.P. en Augustinus van der Mee O.P., respectievelijk diaken en sub-diaken. Aanwezig waren Zijne Excellentie Dr. Petrus A. Kasteel, Missie-Overste Frater Maria Radulphus, Frater-Directeur Odulphinus en vele andere geestelijken en gelovigen.

Na de kerkdienst werd de Jubilerende Frater Majella op het kerplein gefeliciteerd door Zijne Excellentie den Gouverneur, waarna de Jubilaris, door een talrijke menigte gevolgd, zich naar het Albertuscollege begaf. Hier waren honderden samengestroomd om Frater Majella te feliciteren.

Het feest werd besloten met een toneel-stukje in de middag, hetwelk werd uitgevoerd door de leerlingen van de Sint Jozefschool.

DE GOUVERNEMENTSMIDDELEN.

Aan belastingen in October werd ontvangen ƒ 1.078.604.— tegen ƒ 788.850.— in October 1941, terwijl 1/12 der raming is ƒ 1.005.056.— De overige inkomsten bedroegen ƒ 469.585.— tegen ƒ 374.246.— in October 1941, terwijl 1/12 der raming is ƒ 446.686.—.

In totaal werd over de eerste tien maanden van 1942 ontvangen ƒ 14.305.141.— tegen ƒ 11.042.994.— in 1941, terwijl 10/12 van de raming bedraagt ƒ 14.517.420.—.

De middelen zijn dus nog slechts ƒ 212.279.— onder de raming gebleven.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Veritas:** Gistermorgen had een bijeenkomst plaats van de vereniging „Veritas", waarbij de Heer Corsten sprak over Indië.

— **K.S.C.:** Willemstad — Caribe 0—2; C.S.R. Jr. — Tropiaals Jr. 0—2; C.S.R. 2 — Tropiaals 2 8—1.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Athletiek.

De oefenaar schrijft ons:

Op Santa Rosa is de athletiekvereniging „Avanti" opgericht. Er wordt reeds dapper geoefend en de opkomst van nieuwe leden en junioren is meer dan bevredigend.

Ook leden van de athletiekafdeling van „Centro Santa Rosa" oefenen mee.

Op Pietermaai beginnen wij in de loop van de week, terwijl aanvragen van verschillende sportverenigingen van over het gehele eiland binnenstromen. Wij schrijven geen kolommen vol in de kranten, maar **werken**, dat is tenslotte voornamer als zich van alles af te vragen en niets te doen en zich met persoonlijke zaken van een ander te bemoeien.

„ONDERWIJSVERENIGING CURAÇAO" GAAT LEZINGEN HOUDEN.

Men schrijft ons:

De „Onderwijsvereniging Curaçao" zal Maandag as., 23 November, om 20.15 uur in het gymnastieklocaal der Hendrikschool beginnen met het houden van een serie lezingen over: Opvoeding en Onderwijs.

Frater M. Canutus heeft zich bereid verklaard de serie in te leiden met: „Een en ander uit de geschiedenis van het onderwijs in Curaçao".

Leden en belangstellenden zijn van harte welkom.

SCHOOLCONCERT DOOR TEUN DON EN MAX TAK.

Zaterdag jl. werd door de Heren Teun Don en Max Tak een jeugdconcert gegeven, dat zeer goed slaagde. De wijze, waarop voor het spel uitleg werd gegeven, was uitstekend.

Het is te hopen, dat deze manier van ontwikkeling der muziek bij de jeugd krachtig worde ter hand genomen en dat het niet blijft bij een enkele uitvoering.

STUDENTENDAG.

Morgenavond om 21 uur zal voor de plaatselijke radio een speciale uitzending plaats hebben in de Engelse taal ter gelegenheid van de Studentendag. De Heer J. A. Th. de Boer, leraar M.O. Engelse taal zal dit programma verzorgen. Deze uitzending heeft plaats op verzoek van den Britsen Consul.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: E. Salas, adjunct-commies bij de dienst van het Kadaster alhier, dertien dagen, wegens andere redenen dan ziekte; Mej. Sh. R. Harms, tijdl. schrijver ten kantore van den Hypotheekbewaarder op Aruba, twee weken wegens andere redenen dan ziekte.

Werkzaamstelling: Mej. R. A Goilo, tijdl. ten kantore van den Koloniaal Ontvanger alhier; J. F. de los Santos tijdl. op het Hoofdbureau van Politie.

Benoeming: C. de Groot, tot tijdl. schrijver ten kantore van het Hoofd van de dienst van het Kadaster; A. O. Loewenthal, tot tijdl. schrijver ter Inspectie der belastingen; C. A. V. Fincio, F. S. H. Kitelie en J. R. Voges tot Hulpmonteur bij de Landsradio- en Telefoondienst; I. Lansberg, vaandrigschutter tot tweede luitenant bij de Schutterij (Artillerie).

Eervol ontslag aan: Mevr. A. D. de Wijn de Groot op haar verzoek.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

BURGERLIJKE STAND VAN CURAÇAO.

Bevallen op October: 28 Spong, Henriette Eugenie echtg. van van der Kuyp, Edwin z; 26 Marlin, Clara Amelia z; Foxe, Henrietta Losinda echtg. van Seaton, John Joseph d; 29 Beckles, Clothilda echtg. van Edwards, Alexander Simon d; 28 Hall, Evalina Naomi echtg. van Heereveen, Willem Hendrik Gerard d; 29 Kirn, Elisabeth Henriette echtg. van Davids, Julius Emanuel d; 21 Anaez, Dalia Minguelina echtg. van Zievinger, Guillermo Polidor d; 28 Plantijn, Genoveva Victoria echtg. van Prins, Aurelio Francisco d; 26 Lourens, Virgina Leocadia echtg. van Leito, Victor z; 30 Hueck, Eva Nicolina echtg. van Joubert, Jules Joseph Henri z; 31 Asmus, Alma Beatrice Guillaumine echtg. van Monk, William Maurits d; 30 Ade, Maria Rosaria echtg. van Serberi, Pedro Obispo d; 30 Hunt, Louise Armantine echtg. van Fortin, Nestor Denis Benjamin z; 28 Henriques, Enriqueta Maria echtg. van Gosepa, Carlos Lazaro d; 27 Gumbs, Rose Thomassillinne z; 30 Muilwijk, Johanna Marina echtg. van Klein Nagelvoort, Egbert Jacob Harmen z; 31 Statia, Angela Maria z; 30 Verwey, Eugenia Olga z; Oliana, Castora Dorotea d; November 1 Duivenvoorde, Maria Berdina Johanna echtg. van Langras, Lambertus Arnoldus z; 2 de Boer, Francina echtg. van Pijper, Albertus z; October 24 Demacio, Rosalia Girigoria echtg. van Catharina, Juan Ambrosio d; 31 Martis, Laurita Sevilla d; 29 Bernadina, Maria Atanasia d; November 2 Winklaar, Maria Antonia echtg. van Cleander, Juan Alexander z; Raphaela, Soraida Ciprian echtg. van Corasol, Ramon Eulalio z; Mambre, Cecilia Virginia echtg. van Bokshoven, Julius Willem d; Nieuw, Emilia Nercisia echtg. van Jacobus, Johan Crispiniano z; October 31 Praag, Johanna echtg. van Moron, Ignacio z; November 3 Hellement, Bbiana Elisa z; Marten, Bibiana Rozalinda d; 5 Westerhof, Gerardina Klazeina echtg. van Maduro, Michiel Pangracio z; Phelipa, Leonora Maria d; 4 van Schaik, Anthonia Machteld echtg. van Jongepier, Hendrik z; 2 Lasten, Enriqueta Josepha Miguela echtg. van Centji, Arturo Miguel z; 4 Pablo, Mari Anastacia echtg. van Bernabela, Thomas Ironio d.

Ondertrouwd op November 5: Thomasa, Johannes Andres en Cornet, Vigila Alcântara; Finco, Carlos Aquiles Victor en Bolein, Ambrosina; Borderslee, Karlo Loreto x van Kwartel, Servilia Emilia; de los Santos, Silvo Hosé en Felida, Aura Constancia; Cuales, Pablo Miguel en Zefrin, Rachel Silvida Simona; Damascus, Rafael Joseph en Zimmerman, Carmen Corina.

Getrouwd op October: 31 Baranco, Ireno Juan en Iglesia, Alejandrina Mitsia Maria; Celestino, Leon Fidencio en Martien, Maria Clementina; Rudolfina, Benjamin en Mathilda, Johanita Hipolita; November 4 Hoyer, Horacio Erasmo en Martinez, Edelmira Tomasa.

Overleden op October: 22 Rigaud, John Henri 54 j.; 26 Maria, Ignacio Martili echtg. van Kastaneer, Juliana Osebia 60 j.; 25 Damasia, Helena Paula 91 j.; 28 Gonzalez, Maria 47 j.; Danies, Maybeline Filomena Augusta 21 d.; 30 Cicilia, Regina 50 j.; November 4 Dreischor. Hendrik Marius 8 m.

NEDERLAND.

VADERLANDSE PROPAGANDA IN HET DUITS.

Een inzender in het „Nationale Dagblad" uit in een ingezonden stuk in het „Nationale Dagblad" zijn woede op een boekje, dat hij onlangs kocht en dat getiteld is „Duits leren in een jaar". Daar komen nl. zinnen in voor als: „Onze Koningin heet Wilhelmina". „Haar onderdanen beminnen Koningin Wilhelmina". „Deze oorlog verwoest welvarende steden", „Zal de Koningin morgen terugkeren?". En bovenaan de vervoegen werkwoorden staat „Honger hebben".

Het „Nationale Dagblad" eist in beslag neming van het boekje, dat geschreven is door Dr. A. Dijksterhuis en uitgegeven door Noordthoff te Groningen.

TECHNISCHE UITMERGELING.

Advertenties in Nederlandse bladen tonen aan, dat de Duitse vliegtuigindustrie tracht op de hoogte te komen van technische procédures in den vreemde toegepast en haar staf tracht uit te breiden met ingenieurs en technici met andere landen. Zo bevatte de „Nieuwe Rotterdamsche Courant" een advertentie, waarin Junkers vroeg om ingenieurs, technici en geschoolde arbeiders", die op de hoogte zijn van patenten en patentrechten in de verschillende landen en die noodzakelijke uitleg daarop schriftelijk kunnen verschaffen. Ook andere Duitse fabrieken plaatsten de laatste tijd advertenties van deze aard.

„MISBRUIK DER LETTERKUNDE".

Het boek: „Daar werd iets groots verricht", door W. van Helsdingen kost ƒ 8,50, maar toch staat het al reeds maanden op het lijstje der meest-verkochte boeken van de „Haagsche Post" Alle boekwinkel-étalages liggen er vol mee en men ziet er mensen mee in treinen, trams en bussen zitten. Het lezen, bediscussiëren en demonstreren van dit boek, dat de opkomst en groei van Nederlands Indië behandelt, is een soort betoging geworden. In die mate dat „De Misthoorn" van 19 September ervan gewaagd als „misbruik der letterkunde".

De Misthoorn-man vertelt ook, dat hij in een trein zat met vier meisjes, die vertelden, dat zij dit boek wilden cadeau geven aan een leraar op zijn verjaardag, „omdat die helemaal niets van de Duitsers moet hebben."

HET ZAL NIET LANG DUREN.

Te Utrecht is een soort N.S.B.-gymnasium gesticht met den N.S.B.-er M. O. Albers als rector. De wethouder van onderwijs te Utrecht, N.S.B.-er Dr. Breedveld verrichtte de installatie en bood „kameraad" Albers een portret van Anton Mussert aan.

OVERLEDEN.

A. **Voorhoeve**, uitgever (Zwolle. 75 j.); A. C. van **Altena**, oud kolonel artillerie (Brussel, 86 j.); E. H. van der Schaars, lerares H.B.S. (Rotterdam, 44j);Dr. H. van **Straaten**, bacterioloog, rijksserum-inrichting (Voorburg, 60j.); Ir. G. M. J. C. **Vogels**, bedrijfsleider Oranje-Nassau-mijnen (Veerendaal, 48 j.); A. H. van **Hooydonk**, Stationchef (Doetinchem, 53 j.); J. **Wolff**, oud Consul-Generaal te Berlijn (Scheveningen, 70 j.); L. H. **Edema van der Tuuk**, beeldhouwer (Hilligersberg, 70 j.).

ZO ZIJN HUN MANIEREN.

Mijnheer Plekker, de N.S.B-er, die burgemeester van Haarlem is, houdt er echte nazie-manieren op na. Hij nodigde zijn collega's, burgemeesters van Zandvoort en Heemstede, bij zich thuis uit. Toen beide heren — geen N.S.B-ers — kwamen, stond daar de gevreesde Duitse Politie, die hen arresteerde.

Behalve de Joodse hoogleraren zijn nu 25 professoren der Amsterdamse Universiteit door de Duitsers ontslagen. Professor Mr. Verzijl is gearresteerd omdat er een bom-aanslag had plaats gehad op het hoofdbureau van het N.S.B. „studentenfront" en tien andere hoogleraren zijn om die reden ontslagen.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— De bekende dichter Eduard Hoornik, die redacteur van het „Algemeen Handelsblad" was, is als zodanig ontslagen.

— Max Blokzijl heeft aangekondigd, dat jeugdige personen, die nog op kosten van hun vader leven, gedwongen zullen worden in Duitsland te werken.

—Enorme hoeveelheden graan en andere leeftocht liggen nu reeds in Canada opgestapeld, bestemd om later het land, thans door Duitsland onderworpen, landen te worden gebracht.

— Een Canadees van Nederlandse origine vlieger-kapitein W. D. van Vliet is op 39-jarige leeftijd overleden. Hij was zeer bekend en werd algemeen „De Vliegende Hollander" genoemd.

— De straf op niet-gemachtigd slachten van vee is verhoogd tot een half jaar gevangenisstraf. Clandestien slachten immers neemt steeds meer toe.

— Het Canadese blad „Le Canadien" schrijft over de Katholieke weerstand in Nederland tegen het nazisme en noemt deze „een voorbeeld voor de gehele wereld".

— De Heren Meester Maximiliaan Paul Léon Steenberghe en Smit van de Nederlandse Missie in de Verenigde Staten vertoeven deze week in Californië, San Francisco en Los Angeles.

— Consul-Generaal Elink Schuurman heeft te New York een tentoonstelling van 35 boeken van Vincent van Gogh geopend.

— „Het Volk" deelt mede, dat jonge Nederlandse vrouwen spoedig zullen worden gedwongen dienst te doen in de „Arbeidsdienst meisjes".

— Met het „ruilschip" „Gripsholm" is een groot aantal boeken medegegeven, die, onder auspiciën van het Rode Kruis, bestemd zijn voor Nederlandse krijgsgevangenen in Nederlands Indië. Deze zijn geschonken door Y.M.C.A.

— De Smutslaan te Baarn is op last van den NS.B.-Burgemeester herdoopt tot Pretorialaan.

— Te Bloemendaal is een pakhuis, dat in gebruik was bij het Duitse leger door brand verwoest. De burgemeester looft duizend gulden uit voor met aanwijzen van den dader.

— Anton Musserts stormtroepen, die tot nu toe officieel „Nederlandse S.S. heetten, zullen voortaan „Germaanse S.S. in Nederland" heten. (Dat lijkt ons ook meer overeenkomstig de waarheid.)

— Dr. K. Keijer, medisch medewerker van „De Storm" schrijft, dat echtparen, die voorbeschikt zijn geen goed „Nordische" nakomelingschap te krijgen, gesteriliseerd moeten worden.

— Meester Ten Besten, vroeger anti-revolutionnair en daarna N.S.B.-er, is als burgemeester van Apeldoorn ontslagen.

— De burgemeester van Delft, N.S.B-er Van Vloten is afgetreden „om zich geheel aan de leiding der winterhulp-actie te wijden"

— Prinses Juliana heeft te Ottawa de volgende Nederlandse zeelieden, die daartoe uit New York overkwamen, ontvangen: D. Kooyman, J. de Bruin, J. Schrijver en J. van der Blom.

BUITENLAND.

AARDBEVING IN TURKIJE.

Het DNB zeide, dat drie aardbevingen — naar men meent in het Westelijk deel van Turkije — gisterenavond te Bucuresti werden geregistreerd. Men schatte, dat het centrum van de aardbevingen op 800 kilometer ten Zuiden van Bucuresti lag (Berlijn, (AP) 16.11).

VERKLARINGEN VAN TZE VEN SOONG.

De Chinese Minister van Buitenlandse Zaken, Tze Ven Soong, zeide op zijn eerste persconferentie sedert zijn aankomst uit Washington in de provisionele Chinese hoofdstad, dat hij de Verenigde Staten had verlaten met „de volledige verzekering van een overwinning in niet al te verre toekomst." Hij zeide naar China teruggekeerd te zijn met de indruk, dat „de grootste moeilijkheden over zijn; het ergste voorbij. Ik vertrok met een ingehouden optimisme."

Soong zeide onder de indruk te zijn gekomen van de ontzaggelijke energie der Verenigde Staten. „De Amerikanen bouwen een groot leger, een taai leger, een onoverwinnelijk leger", zeide hij. „Amerika spaart niets."

Soong maakte bekend, dat hij naar Engeland zal gaan in de naaste toekomst en een bezoek aan Rusland zal brengen, zodra hij daartoe de gelegenheid krijgt. Hij legde er de nadruk op, dat China geen territoriale ambities heeft, doch zijn eigen gebied terug wenst, „zoals Mantsjoerije en Formosa". Hij zeide, dat de quaestie van een grotere hulp aan de Chinese legers „hoofdzakelijk een quaestie is van de vervoerwegen, een quaestie van logica. Er behoeft niet aan getwijfeld te worden, dat Amerika elke mogelijke hulp aan China wil geven" (Tsjungking, (AP) 15.11).

DE INVLOED VAN DE ATLANTISCHE BRIEF OP HET OOSTEN.

In een redevoering, die Wendell Willkie dezer dagen gehouden heeft, zeide deze, dat Noord-Afrika en het gebied rond Turkije, zeer goed „het gebied kan zijn, waar onze oorlog gewonnen of verloren wordt". Hij verklaarde, dat de Verenigde Staten Turkije moeten helpen. „Zij zijn bereid te kopen en zouden graag met ons handel willen drijven."

Willkie drong er verder op aan, dat Winston Churchill nauwkeurig Groot Britannië's houding bepale, wat betreft de Atlantische Brief, zeggende, dat als gevolg van het feit, dat de Brief niet van toepassing was op „de ontwikkeling van een constitutionele Regering in Brits Indië, Birma en andere delen van het Britse Keizerrijk, „een verbijsterende wanhoop" werd veroorzaakt in het Oosten (New York, (AP) 15.11).

KAPITEIN RICKENBACKER TERECHT.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat Kapitein Eddy Rickenbacker, die ongeveer drie weken geleden bij een zending over de Stille Oceaan zoek raakte, thans gevonden is. Rickenbacker werd uit de zee opgepikt door een Catalina-vliegboot samen met twee leden van zijn bemanning. De mannen bevonden zich in een rubberen reddingsbootje. De redding vond plaats op bijna 1000 kilometer ten Noorden van Samoa. De Marine zeide, dat Rickenbacker in „goede conditie" was. Kolonel Adamson zou ook in goede conditie zijn, doch Private Bartek zou er ernstig aan toe zijn. Men verwacht evenwel, dat hij spoedig zal herstellen (Washington, (AP) 15.11).

NAZIE-MOORDEN IN JOEGOSLAVIE.

Het Joegoslavische Inlichtingenbureau in Londen maakte bekend, dat de nazies op 29 October jl. 1000 Serben, waarvan vele vrouwen en kinderen tussen 12 en 17 jaar oud, hebben doodgeschoten in Vukovar in het Sremdistrict. In diezelfde tijd werden nog 318 personen in andere steden doodgeschoten (Londen, (AP) 15.11).

„HOE DE DUITSERS ARGENTINIE BESPIONNEREN".

Het raadgevende comité betreffende de politieke verdediging van het Westelijk Halfrond zal misschien spoedig de publicatie van het Noordamerikaanse memorandum omtrent nazie-spionnage-handelingen in Chili doen volgen door een gelijksoortig document: hoe de Duitsers Argentinië bespionneren. Kringen van het comité zeiden, dat men niet „verwonderd" zal staan, indien binnen enige dagen een ander memorandum in Montevideo wordt uitgegeven.

De Chileense afgevaardigde in het comité, Ismael Valdez, was sterk tegen de publicatie van het verslag, en waarschuwde zelfs, dat deze stap de crisis zou kunnen betekenen in de betrekkingen tussen Chili en andere Amerikaanse landen en in het bizonder de Verenigde Staten. Valdez was het ook niet met de andere leden van het comité eens, dat het memorandum niets uitstaande had met de redevoering van Sumner Welles en de daaropvolgende protesten door de Chileense Regering.

Het memorandum zelf toonde een nauwgezette zorg van de Noordamerikaanse ambassade in Santiago met betrekking tot de ondergrondse nazieactiviteiten in Chili. Hierdoor kon worden onthuld, dat de P.Y.L.-organisatie in verbinding stond met de diplomatieke vertegenwoordigers van Duitsland, Japan en Spanje. Inlichtingen, die aldus verkregen werden, gingen vanuit Valparaiso in code-schrift naar Hamburg. Aan het licht kwam ook een uitgebreid net van connecties met andere nazie-agenten in Brazilië, Mexico, Cuba, Nicaragua, Ecuador en andere Amerikaanse landen.

Ten minste twee gevallen werden door het memorandum genoemd, waarbij men Spaanse diplomatieke kanalen gebruikt heeft om geheime inlichtingen over te brengen naar Duitsland. Volgens het memorandum heeft de spionnen-kring in Santiago reeds in December 1941 van Hamburg vergunning gevraagd en gekregen de tijden van scheepvaartbewegingen door tussenkomst van den Japansen marine-attaché door te sturen.

Isabel Pederet, de Chileense vrouw van Heinrich Reiners, wordt in het verslag genoemd als een van de voornaamste figuren in de organisatie. Het is uitgelekt, aldus het verslag, dat zij vele geheime boodschappen, brieven en zelfs pakketten ontvangen heeft van Duitse agenten, die hun werkzaamheden hadden in Sjanghai, ergens in het Verre Oosten, Mexico en in de Verenigde Staten. De Chileen Juan Aguilera, een beambte van de „Compañia de transportes Maritimos" werd ook genoemd voor het ontvangen van inlichtingen van Duitse agenten in andere Zuidamerikaanse landen. Aguilera ontving eveneens brieven, die met geheime inkt waren geschreven, van Duitse agenten, die in de Verenigde Staten hun werkkring hadden (Montevideo, (AP) 15.11).

Verwoede gevechten rond Guadalcanal.

Snelle Japanse terugtrekking op Nieuw Guinea.

13 As-duikboten nabij Noord-Afrika vernield.

RUSSEN SLAAN NIEUWE AANVALLEN OP STALINGRAD AF.

BEKENDMAKINGEN VAN DE U.S.A.-MARINE.

De Noordamerikaanse Marine deelde mede, dat talrijke Japanse vlootstrijdkrachten pogen de vijandelijke troepen op het eiland Guadalcanal te versterken en de levering van voorraden aan de Noordamerikaanse verdedigers te beletten. Het communiqué zeide, dat de huidige phase van de gevechten op de Salomonseilanden, welke vier dagen geleden begonnen, „het resultaat was van een vastbesloten poging van de Japanners om de stellingen in het gebied van Guadalcanal en Tulagi te heroveren." Men zeide, dat de slag, welke in de nacht van Donderdag (Salomonstijd) begon, voortduurt. Het verloop van de slag werd echter niet te kennen gegeven.

Als aanvulling bij het kort communiqué van de Marine beschreef een zegsman van de Marine de laatste gevechten als „slaan en lopen, schuilen en zoeken, vangen en gaan" (Washington, (AP) 15.11).

JAPANSE BEKENDMAKINGEN.

Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier zeide in een herziene bekendmaking van 26 October, dat in het vlootgevecht ten Oosten van de Salomonseilanden de Japanners 1 slagschip, 2 vliegdekschepen, die werden genoemd als de „Enterprise" en „Hornet" alsmede een derde groot vliegdekschip tot zinken brachten. Voorts zouden 9 kruisers en 1 torpedo-jager tot zinken zijn gebracht. Ook werd gezegd, dat 3 niet nader genoemde oorlogsschepen en 3 torpedojagers werden beschadigd. Behalve het verlies van een niet genoemd vliegdekschip en 1 torpedojager was er geen andere Noordamerikaanse bekendmaking om de verregaande Japanse bewering te bevestigen.

De Japanners deelden mede, dat het vliegdekschip van het „Hornet"-type, dat volgens een vroegere bekendmaking in de slag van Midway tot zinken werd gebracht, de „Yorktown" was. Ook zou een vliegdekschip van het „Enterprise"-type in de slag van Midway tot zinken zijn gebracht. Het vliegdekschip van het „Yorktown"-type, dat volgens een vroegere bekendmaking in de slag van de Koraalzee tot zinken zou zijn gebracht, zou nu een speciaal uitgerust vliegdekschip zijn (New York, (AP) 16.11).

VLOOTGEVECHTEN ROND DE SALOMONSEILANDEN.

Een communiqué van de Noordamerikaanse Marine deelde mede, dat een serie vlootgevechten in voortgang is in het gebied van de Salomonseilanden en „zowel Amerikaanse als Japanse strijdkrachten verliezen geleden hebben." Het communiqué zeide, dat de gevechten begonnen in de nacht van 12 op 13 November Salomonstijd. Geen biezonderheden zouden beschikbaar zijn, terwijl de slag voortduurt.

Uit de bewoording van het communiqué valt op te maken, dat geen enkele omvangrijke slag zich tot nu toe ontwikkelde in de gevechten, doch dat een aantal verspreide botsingen plaats vond tussen de Noordamerikaanse en Japanse strijdkrachten (Washington, (AP) 15.11).

DE SITUATIE OP NIEUW GUINEA.

Berichten van de fronten in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan delen mede, dat de Japanse troepen zich overhaast terugtrekken over het schiereiland van Papoea op Nieuw Guinea. De Noordamerikaanse en Australische strijdkrachten zitten hen nauw op de hielen en een beslissende slag om de vijandelijke kustbasis te Buna wordt elk ogenblik verwacht. De Geallieerde strijdkrachten kunnen moeilijk den vijand bijhouden, die zich snel in de richting van Buna terugtrekt, door de woeste aard van het terrein. Geallieerde vliegers, die de grondtroepen bijstaan, jagen de Japanners achterna en beschieten hen in onophoudelijke aanvallen.

De achtervolgers worden ook geholpen door ervaren Australische genietroepen, die reeds de Wairopi-brug schijnen te hebben hersteld. Deze brug is thans in Geallieerde handen. Tevoren werd zij ernstig gehavend in herhaalde Geallieerde bombardementen. De wanhopige situatie van de terugtrekkende vijandelijke overblijfselen werd te kennen gegeven door berichten, welke onthulden, dat zij thans hun gewonden achterlaten. Tot nu toe was het regel van den vijand om geen enkelen gevangene te laten nemen door de Geallieerden. De ernstige bedreiging voor Buna vertegenwoordigde de eerste grote Geallieerde poging om een houvast te krijgen aan de Noordkust van Nieuw Guinea. Een dergelijk houvast zou kunnen worden gebruikt als een springplank voor aanvallen om den vijand geheel uit het eiland te verdrijven (Sydney, (AP) 16.11).

CHINEZEN NEMEN SINTSJOW.

Het Chinese communiqué zeide, dat een offensieve Chinese actie in het Zuidoostelijk deel van China voortduurde, toen de Chinezen — na in twee vorige aanvallen te hebben gefaald — het kleine eiland Sintsjow ten Noord-Ooten van Swatow in de Taiwan Straat op 8 November bestormden en bezetten. De bekendmaking zeide, dat de Japanse verdedigers in kleine boten vluchtten en een grote hoeveelheid voorraden achterlieten. Ten Noorden van Canton sloegen de Chinezen een Japanse aanval af van de spoorwegstad Sunkai (Tsjungking, (AP) 15.11).

ITALIAANS COMMUNIQUÉ.

Het Italiaanse communiqué luidt als volgt:

„Italiaanse en Duitse troepen zijn in Tunis geland met de goedkeuring van de burgerlijke en militaire Franse overheden. De bewegingen van onze troepen in Corsica en Zuid-Frankrijk zijn voltooid. Vliegvelden in Frans Noord-Afrika werden aangevallen door Duitse bommenwerpers. Enkele vijandelijke vliegtuigen werden op de grond vernield, terwijl nog 6 werden neergeschoten in luchtgevechten door escorterende gevechtsvliegtuigen. De As-strijdkrachten vochten gisteren verwoed tegen de vijandelijke troepen in Cyrenaica.

De vijandelijke luchtmacht, welke zeer actief is, werd verschillende malen bestreden door onze gevechtsvliegtuigen, die drie vijandelijke vliegtuigen neerschoten zonder verlies voor zichzelf.

Succesrijke aanvallen met machinegeweren en bombardementen met scherfbommen werden van geringe hoogte uitgevoerd door onze formaties. In deze aanvallen werden opmerkelijke verliezen toegebracht aan de Britse colonnes in pantserwagens. Gisteravond bombardeerden Britse vliegtuigen Genua opnieuw en veroorzaakten verder zeer grote schade aan de woonwijken. Het aantal slachtoffers van de burgerbevolking is 4 doden en 23 gewonden. De namen van de slachtoffers zullen in de plaatselijke nieuwsbladen worden gepubliceerd" (Rome, (AP) 16.11).

5 MINUTEN OM DE ITALIANEN OP TE RUIMEN.

Van Franse uitzendingen:

Berichten uit Algiers deelden mede, dat Italiaanse troepen, welke drie dagen geleden te Bone in het Oosten van Algerië aan land kwamen, binnen 5 minuten door Britse parachutisten werden opgeruimd, die uit viermotorige vliegtuigen neergelaten werden. Men zeide, dat het 1e Britse leger snel oprukt naar Tunis nadat de Noordamerikaanse strijdkrachten uit Oran zich erbij hebben gevoegd (Vichy, (AP) 15.11).

FRANS GUYANA NIET GEINVADEERD.

Een zegsman van het Braziliaanse Departement van Oorlog ontkende energiek de berichten, die door Radio-Parijs werden rondgestrooid volgens welke Braziliaanse strijdkrachten Frans Guyana zouden zijn binnengetreden (Rio de Janeiro, (AP) 15.11).

DE POSITIE VAN MARTINIQUE.

Kringen in het Noordamerikaanse Congres zeiden, dat Martinique en de andere Franse bezittingen op het Westelijk Halfrond in Franse handen zullen gelaten worden, zolang de U.S.A.-Regering de verzekering heeft, dat zich in die gebieden gen pro-As handelingen voordoen. Ofschoon het State Department zijn houding ten opzichte van deze zaak niet heeft bekend gemaakt sedert de Noordamerikaanse opmars in Frans Noord-Afrika, verklaarden welingelichte Congresleden, dat naar zij van mening zijn geen verandering zal plaats hebben in de status van deze Caraïbische eilanden. Elke actie om daar de beheersing te krijgen, zou Noordamerikaanse troepen betrekken, die met een groter voordeel ergens anders zouden kunnen worden gebruikt (Washington, (AP) 15.11).

WEYGAND DOOR NAZIES GEARRESTEERD?

De radio van Londen zond naar Frankrijk het onbevestigde bericht uit, dat Generaal Maxime Weygand, de Franse Commandant van Noord-Afrika, die klaarblijkelijk naar Vichy was teruggekeerd, in opdracht van de nazies is gearresteerd.

De uitzending in de Franse taal uit Londen zeide: „Wij vernemen uit gewoonlijk betrouwbare bronnen, dat Generaal Weygand is gearresteerd in opdracht van de Duitsers. Wij hebben geen bevestiging van dit nieuws" (Washington, (AP) 15.11).

TOULON GESLOTEN.

Radio-Vichy zeide, dat een besluit werd uitgevaardigd door de autoriteiten van Toulon, waardoor Toulon gesloten wordt voor alle niet-inwoners. Verlof om Toulon te verlaten of binnen te komen, kan slechts worden gegeven in geval van overlijden of ernstige ziekte van een naasten bloedverwant (Londen, (AP) 16.11).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué zegt:

„Gedurende de nacht van 15 op 16 November bestreden onze troepen den vijand in het gebied van Stalingrad, ten Noord-Oosten van Tuapse en ten Zuiden van Naltsjik. Geen veranderingen vonden op andere fronten plaats. In het gebied van Stalingrad sloegen onze troepen aanvallen af van kleine vijandelijke groepen. In een fabrieks-district werden aanvallen van een Duits bataljon infanterie afgeslagen. Ten Zuid-Oosten van Naltsjik maakten onze troepen lichte voortgang. De mannen van de X infanterie-afdeling doodden in een nachtelijk gevecht ongeveer 200 Duitsers.

Ten Noord-Oosten van Tuapse deden onze verkenners een verrassende overval op een colonne van motorvoertuigen in de vijandelijke achterhoede. 15 lorries werden opgeblazen en ongeveer 40 Duitsers gedood. In een sector aan het Volkhov-front braken de Sovjet-troepen bij een plotselinge aanval door in een plaats, die door den vijand bezet was en van groot strategisch belang is. De plaats werd veroverd. Alle Duitse tegenaanvallen werden met hevige verliezen afgeslagen. Ongeveer een bataljon van de vijandelijke infanterie werd opgeruimd en oorlogsmateriaal werd veroverd (Moskou, (AP) 16.11).

NIEUWE DUITSE POGINGEN OM DE WOLGA TE BEREIKEN.

Een bericht van „Rode Ster" zeide, dat de Duitsers 700 man aan doden en ongeveer 2100 aan gewonden verloren in een laatste poging om de Wolga door Stalingrad te bereiken. Ten Zuid-Oosten van Naltsjik roeiden de Sovjets afzonderlijke groepen van Duitsers uit in de bergwouden.

De herhaalde scherpe, doch niet omvangrijke Duitse aanvallen op Stalingrad gedurende de nacht en de dag brachten de fascisten niet dichter bij hun doel. Het Rode leger sloeg elke aanval af met een dodelijk vuur van voren en van de flanken. Ten Noord-Westen van de stad en in het gebied van Voronesj beschoten de Sovjet-artillerie en mortieren de stellingen van de nazies. Ten Zuid-Oosten van Naltsjik in de Caucasus hadden hevige gevechten plaats, waarbij de Sovjets overal in het offensief waren. In een sector vernielden zij talrijke tanks. De fascisten herhaalden hun aantallen in de hoogten ten Noord-Oosten van Tuapse aan de Zwarte Zee, doch maakten geen voortgang (Moskou, (AP) 15.11).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **New York:** Radio-Vichy zond een bericht uit, dat afkomstig is uit La Linea, volgens welk 2 Geallieerde slagschepen, 2 vliegdekschepen, 4 kruisers en torpedojagers uit Gibraltar vertrokken zijn in de richting van de Middellandse Zee. De radio zeide, dat zich nog 26 koopvaardijschepen, 5 transportschepen en 2 transportschepen in de haven van Gibraltar bevinden, beschermd door een slagschip en verschilliende torpedojagers.

— **New York:** De radio van Vichy zond een verklaring uit in naam van Pétain, waarin deze Darlan ontslagen verklaart van alle publieke functies en militaire commando's.

— **Londen:** Het Britse agentschap zeide een uitzending van de Marokkaanse radio te hebben ontvangen, volgens welke de Duitse strijdkrachten in Tunis opdracht kregen tot elke prijs stand te houden.

— **Berlijn:** Uit Rome wordt gemeld, dat 18 personen werden gedood en 50 gewond in een spoorweg-ongeluk tussen Paola en Consenza.

— **Londen:** Een bericht van het Britse agentschap „van de Duitse grens" zeide, dat een „uitgebreide opstand" is uitgebroken in Westelijk Croatië", waar tussen de 10.000 en 15.000 guerilla-krijgers geheel onafhankelijk van Generaal Mihailovitsj opereren. Men zeide, dat deze groepen guerilla's twee steden houden.

— **Londen:** Britse militaire waarnemers verwachten, dat Generaal Montgomery's opmars zal vertragen van de vroegere snelheid van 50 tot 65 kilometer per dag vanwege het gebrek aan geschikte vervoer-wegen, die onbekendheid met het terrein en de noodzaak om de verbindingslinies te onderhouden. Door de verovering van het vliegveld te Bartuba is men nog ongeveer 2000 kilometer verwijderd van de Noordamerikaanse en Britse voorhoeden in Tunis.

De Curaçaose Handel vergadert.

Op Zaterdagmorgen belegde de Kamer van Koophandel een vergadering, waarbij behalve de Kamer en talrijke plaatselijke handelaren nog aanwezig waren de Heer Henry G. Wolff van de N.I.C. in New York en de Heer Richard Catlett van het Bureau van de Leen- en Pachtwet Administratie in de Verenigde Staten. Bij deze vergadering bestond gelegenheid om vragen te stellen in verband met de nieuwe regeling van de Verenigde Staten voor de toewijzing van goederen.

Even over 10 uur nam de fungerende Voorzitter, de Heer W. P. F. Winkel het woord voor de openingsrede. De Heer Winkel sprak als volgt:

Mijne Heren,

Ik heet u allen hartelijk welkom en het doet mij genoegen te zien, dat velen uit de handel op deze vergadering aanwezig zijn om aan onze besprekingen deel te nemen. Een woord van biezonder welkom heet ik aan de leden van het Bestuur van de In.-Cu. hier aanwezig en aan den Heer Wolff van de N.I.C., die bereid gevonden is deze vergadering bij te wonen en vragen te beantwoorden inzake de werkzaamheden van de N.I.C. en misschien ook van de Nederlandse Scheepvaart Missie.

„Mr. Catlett, may I also welcome you in this meeting of our Chamber of Commerce. As you probably know our businessmen are very anxious to know how far measures are working and will work in the future in the Trade relations between Curaçao and the U.S.A. I do not doubt that there will be many questions that you are able and will be so kind to answer, so that after this meeting we should know what to do. Some or many of the following discussions will be in the Netherlands language, but if there are questions that you are able to answer, I will ask Mr. Wolff to translate them to you."

Mijne Heren,

Sedert deze oorlog uitgebroken is, heeft Curaçao betrekkelijk weinig gevolgen ondervonden van de wereldbrand, die op 3 September 1939 werd ontstoken. Onze economie gevoelde pas dat er een oorlog aan de gang was, toen het geliefde moederland onder de voet der Nazies werd gelopen. Toeristenschepen bleven weg, doch de Grace Line bleef onze haven wekelijks aanlopen en op deze schepen waren goede klanten voor onze luxe-zaken. Ook onze overburen bleven bij ons kopen en over het algemeen behoefden wij niet te klagen over een slechte gang van zaken. Anders werd de toestand echter, toen de soldaten van Keizer Hirohito, hun verraderlijke aanval op Pearl Harbor deden en daarna in vrij korte tempo, Malakka met Singapore, ons Zustergebiedsdeel Oost-Indië, de Philippijnen en Birma onder hun hielen brachten.

Het volk van de Verenigde Staten, dat tot op de fatale datum van 7 December 1941 nog niet „warminded" was, werd zich toen bewust van de gevaren, die het vaderland dreigden. Het machtige productie-apparaat van de Verenigde Staten werd hoe langer hoe meer overgeschakeld naar de productie van oorlogsgoederen en de zakenwereld, die voor een zeer groot deel haar goederen uit de Verenigde Staten betrok, begon de gevolgen van het omschakelingsproces te gevoelen. Van artikelen zoals: automobielen, koelkasten, rubberbanden enz., werd de uitvoer hoe langer hoe meer beperkt, enerzijds omdat de fabrieken, die deze artikelen produceren, zich uitsluitend op de fabricage van wapenen gingen toeleggen, anderzijds was de schaarste van grondstoffen oorzaak, dat de productie aan consumptie-artikelen voor de burgerbevolking verminderde.

Om de oorlog te winnen, zagen de Verenigde Staten spoedig in, dat ongelooflijk grote hoeveelheden wapenen benodigd zijn, niet alleen voor de Unie, doch ook voor Engeland, Rusland en andere Geallieerde landen. De verschaffing der wapenen, doch ook van andere zeer benodigde goederen, werd door de leen- en pachtovereenkomst mogelijk gemaakt, daar het voor de hand lag, dat de Geallieerden onmogelijk voor deze leveranties in contant konden betalen. De tegenwoordige zeer grote inspanning in de Verenigde Staten om de Geallieerde zaak te winnen, is oorzaak, dat hoe langer hoe meer mensen en materialen in de oorlogsproductie nodig zijn, met het gevolg, dat de productie van goederen voor de civiele bevolking daalde en in de toekomst nog meer zal dalen.

In zijn grote zorgen om de oorlog te winnen, wil het grote Amerika echter zijn vrienden in Midden- en Zuid-Amerika niet in de steek laten en volgens mededelingen van de Heren Wolff en Catlett zijn zij hier gekomen om de economische situatie van Curaçao te bestuderen en zich een beeld te vormen van de behoeften van dit gebiedsdeel en wel in de vorm, die Amerikanen altijd wensen te hebben, nl. in „fact and figures".

Op dit kantoor is de Secretaris der Kamer thans met behulp van een paar assistenten bezig, gegevens uit onze statistiek-cijfers te schiften en te verzamelen voor de door mij bedoelde „facts and figures" en ik hoop en vertrouw, dat de grote importeurs, die hij over de door hem gedestilleerde gegevens zal consulteren, bereid gevonden zullen worden hem met raad en daad bij te staan, want deze gegevens zullen de basis vormen, waarop wij met de Verenigde Staten in de naaste toekomst zaken kunnen doen. Er zal een offer van Curaçao gevraagd worden, die wij voor de grote zaak waarom deze oorlog gestreden wordt, moeten brengen.

Mijns inziens kunnen wij niet het standpunt innemen, dat omdat Curaçao zo klein is en zijn behoeften dienovereenkomstig ook klein, onze aanvragen geen gewicht in de schaal van het grote Noordamerikaanse productieapparaat leggen. Dit gebiedsdeel telt ruim 100.000 inwoners; de bevolking van de Verenigde Staten bedraagt ruim 130 millioen mensen. Wij vragen dus 1/1300 wat de bevolking van Noord-Amerika vraagt.

Verlies daarbij ook niet uit het oog, mijne Heren, dat 65% van het Noordamerikaanse productieapparaat uitsluitend draait of in de naaste toekomst uitsluitend zal draaien voor de vervaardiging van oorlogsartikelen en de resterende 35% voor de vervaardiging van goederen voor de civiele bevolking en niet alleen die van Amerika doch ook voor die van Midden- en Zuid-Amerika, China, Rusland, Engeland enz.

Aan de andere kant moeten wij echter mijns inziens wel onze belangen zo goed mogelijk verdedigen en bij de Noordamerikaanse Regering er op aan dringen onze import niet dusdanig te besnoeien, dat ons economisch leven en wel inzonder de handel, waarin een groot deel van de bevolking haar bestaan vindt, wordt gekraakt. Over dit onderwerp heb ik trouwens al een onderhoud gehad met de Heren Mensing en Evertsz, leden van het Bestuur van de In.-Cu., die mij hebben medegedeeld, dat bij de besprekingen, die dit orgaan met de Heren uit Washington hebben gehad, nadrukkelijk naar voren is gebracht de volgende punten:

1o. Een distributie-systeem in ma-

nufacturen is ongewenst, aangezien Curaçao door de export van deze manufacturen, of anders gezegd, door verkoop van manufacturen aan vreemdelingen tegen lage prijzen, voorzien wordt van essentiële levensmiddelen.

2o. Gezien de grote bedrijvigheid in de olie-industrieën, waardoor import van werkkrachten plaats moet vinden, is een streng distributie-systeem, waaronder dus ook levensmiddelen, ongewenst, daar de vreemde werkkrachten een zodanig bestaan in dit gebiedsdeel moeten worden aangeboden, dat zij het beter hebben dan in eigen land.

3o. Vele schepen lopen onze haven aan, die niet alleen hier provisie inslaan, maar ook voorzien de bemanningen dezer schepen zich hier van verscheidene artikelen voor persoonlijk gebruik.

Mijne Heren, ik ben van mening, dat wij niet al te vlug critiek moeten oefenen op de In.-Cu. en N.I.C. Ik heb reeds een paar weken geleden gepolst bij de leden van het Bestuur van de In.-Cu., de Heren Mensing en Evertsz, of het niet in de lijn van de Kamer ligt de betreffende regelingen, die onze import uit Amerika aangaan, aan een bespreking te onderwerpen, om daarna zo nodig met voorstellen en/of richtlijnen bij den Gouverneur aan te komen.

Mij werd echter medegedeeld, dat de thans fungerende bepalingen bij de In.-Cu. nog niet definitief zijn en dat besprekingen zullen worden gevoerd met een paar leden van de N.I.C. en een afgevaardigde van de Leen- en Pacht-Administratie.

Deze besprekingen zijn thans zover gevorderd, dat in de Curaçaose pers een beschrijving van de nieuwe regeling voor bestellingen in de Verenigde Staten is gepubliceerd, welke regeling de Kamer thans aan een bespreking wil onderwerpen.

Alvorens hierop over te gaan, wil ik echter een korte samenvatting van een en ander geven, die mij dunkt de besprekingen zullen vergemakkelijken.

Allereerst dienen wij dan scherp te scheiden:

Ten eerste: De beperking van de export uit de Verenigde Staten, wegens een tekort aan materialen.

Ten tweede: De beperking van de export uit de Verenigde Staten, wegens het gebrek aan voldoende scheepsruimte.

ad eerste: Dus exportbeperkingen wegens een tekort aan materialen.

Ik heb begrepen, dat thans voor alle exporten uit Amerika een vergunning moet worden gevraagd. De importeur in Curaçao dient hiervoor zijn order in bij de In.-Cu., die deze order bekijkt en zo deze de goedkeuring heeft van dit orgaan, vervolgens doorzendt aan de N.I.C. te New York. De N.I.C. wendt zich vervolgens tot de Nederlandse Scheepvaart Missie voor scheepsruimte en tot Washington voor de exportvergunning. Zijn de betreffende vergunningen verkregen, dan zendt de N.I.C. de order door aan het betreffende exporthuis in Amerika, hetwelk dan vervolgens voor de verdere uitvoering zorg draagt. Voor deze bemoeiing van de N.I.C. wordt tot op heden, voor zover mij bekend, geen commissieloon gevraagd. Wel zal de N.I.C. een commissieloon vragen, wanneer dit orgaan zelf een order zal moeten uitvoeren. Dit is het geval, wanneer de Curaçaose importeur der N.I.C. hiertoe opdracht geeft of wanneer een besteld artikel bij een fabrikant door dezen niet geleverd zal kunnen worden en de N.I.C. na toestemming van den betreffenden importeur bij een anderen fabrikant, die wel zal kunnen leveren, de order plaatst.

Nu de Noordamerikaanse Regering alle productie, dus ook die voor de consumptie der civiele bevolking, onder haar toezicht heeft gebracht, is standarisering van vele artikelen te verwachten om een zo efficiënt mogelijk gebruik van de machines te verkrijgen. Dit zal er toe leiden, dat wij gedwongen worden slechts één soort van een artikel te gebruiken, bijv. zeep.

Uit de algemene richtlijnen voor de voorziening uit de Verenigde Staten voor de Nederlandse gebiedsdelen, welke de Heren uit Amerika aan de In.-Cu. hebben medegedeeld, noem ik nog de volgende belangrijke punten:

1o. Slechts die goederen kunnen worden geleverd, welke noodzakelijk zijn om het gebiedsdeel in stand te houden. Gestreefd dient te worden naar zoveel mogelijk aankoop uit omliggende landen, teneinde voorziening en verscheping uit de Verenigde Staten zoveel mogelijk te beperken en/of te ontlasten.

2o. Zogenaamde „critische" artikelen moeten zoveel als mogelijk is, vervangen worden, ook al is de qualiteit er van minder en de prijs ervan hoger.

3. Bestellingen dienen te worden geplaatst voor een bepaalde periode, maand, kwartaal, half jaar of jaar, teneinde het aantal orders te beperken.

De betreffende periode is afhankelijk van de hoeveelheid benodigde goederen. Zo zal meel bijv. maandelijks moeten worden besteld; zeep bijv. 3 maandelijks, medicijnen halfjaarlijks enz.

4o. Gestreefd dient er naar te worden naar **beperking** van het aantal soorten goederen. Zoals hier voren reeds door mij als voorbeeld aangehaald: een soort toiletzeep, een soort waszeep, een soort huishoudzeep.

5o. Teneinde de omvang van het Noordamerikaanse productie-apparaat te kunnen vaststellen, dienen door de landen, welke uit de Verenigde Staten moeten worden voorzien, zo nauwkeurig mogelijk ramingen te worden samengesteld met betrekking tot de toekomstige behoeften (zg. „future requirements") en wel voor het eerste kwartaal 1943, terwijl voor de drie volgende kwartalen deze opgaven een meer globaal karakter kunnen dragen.

Aan deze „future requirements" is, zoals ik gezegd heb, de Secretaris der Kamer bezig, en een consultatie met handelaren over dit punt is m.i. dringend gewenst, daar uit statistiek-cijfers niet alles gelezen kan worden.

Ik kom nu op het tweede punt, waardoor onze importen uit Noord-Amerika verminderd zijn en nog meer zullen verminderen, en dat is het gebrek aan voldoende scheepsruimte.

De schepen varende op Curaçao, vallen onder toezicht van de Nederlandse Scheepvaart Missie, welker Voorzitter oud-Minister Steenberghe is.

De dictator over de scheepsruimte bestemd voor Curaçao is de Heer Aronstein, die vroeger geëmployeerd was bij de K.P.M. in Oost Indië. De Noordamerikaanse Regering vertrouwt der Nederlandse Scheepvaart Missie het efficiënte gebruik van de scheepsruimte toe, waardoor geen scheepsruimte verloren gaat voor goederen, die niet onmiddellijk als essentieel voor de instandhouding van de volkshuishouding kunnen worden aangemerkt. Een bepaalde richtlijn van haar werkzaamheden is door de Nederlandse Scheepvaart Missie nog niet gegeven, zodat de beslissingen van den Heer Aronstein tot heden ten dage, naar ik vernomen heb, als zeer arbitrair kunnen worden gequalificeerd, daar deze Heer naar het schijnt, absoluut niet op de hoogte is van de behoeften van Curaçao.

Mijne Heren, hiermede ben ik aan het einde gekomen van de inleiding, die ik voor deze vergadering wilde houden en alvorens ik de beraadslagingen zal openen, verzoek ik aan de Heren leden van het Bestuur van de In-Cu of aan de Heren Wolff en Catlett of zij nog enige toelichting willen verschaffen.

Zo niet dan open ik hierbij de beraadslagingen.

Hierna gaf de Voorzitter gelegenheid tot het stellen van vragen, waarop de Heer **Ir. Joannes F. Groote** van In.-Cu. het woord nam.

De Heer Groote dankte voor de openingsrede van den Heer Winkel en voor alles wat de Kamer van Koophandel tot nu toe gedaan heeft voor de In-Cu. Tevens deelde hij mede, dat de Heer Philip Evertsz, Secretaris van de Kamer van Koophandel een groot deel van zijn tijd voortaan aan de In-Cu zal geven. De Heer Groote zeide te gevoelen, dat de samenwerking tussen de Kamer van Koophandel en de In-Cu nauw moest zijn en was er van overtuigd, dat deze ook intensiever zal worden nu de toestanden moeilijker worden.

Uit de debatten, die vervolgens ontstonden geven wij het volgende weer.

De Heer **Emilio Lopez Henriquez**, Redacteur van „La Prensa", wilde allereerst weten hoe het staat met de orders in de Verenigde Staten, die nog moeten worden verzonden.

In antwoord hierop merkte de Heer **Groote** op, dat thans een moeilijke overgangstijd wordt doorgemaakt hetgeen komt door nieuwe eisen van de Noordamerikaanse Regering.

Enkele moeilijkheden werden door den spreker opgesomd en verder gaf hij een kort overzicht van de situatie, waarbij hij liet uitkomen, dat al het mogelijke wordt gedaan opdat de orders zo snel mogelijk kunnen worden uitgevoerd.

De Heer Groote vertelde voorts dat in de komende weken een beroep zal worden gedaan op enkele handelaren om de voorraden op te geven, die men heeft, want als deze gering zijn, zal natuurlijk moeten worden toegestaan, dat meer kan worden geïmporteerd.

Wat de quaestie van her-export betreft, verwachtte de Heer Groote een vraag en wilde hij reeds mededelen, dat vele argumenten hiervoor bij de Verenigde Staten zijn aangevoerd en dat deze zodanig zijn ingeslagen, dat de Noordamerikaanse overheden zullen toestaan, dat goederen voor her-export worden verstrekt. De Heer Groote was van mening, dat vele handelaren over dit nieuws verheugd zullen zijn.

De Heer **A. D. Capriles** nam thans het woord, waarbij hij opmerkte, dat door de N.I.C. in New York te veel arbitrair wordt opgetreden en dat sommige handelaren hierdoor schade lijden.

De Heer **Groote** was van mening, dat zeker soepelheid betracht moet worden en dat de In-Cu daarover naar New York heeft geschreven.

De Heer **Charles Henriquez** wil, dat de In-Cu een lijst uitgeve waarop kan worden gezien, welke manufacturen wel besteld kunnen worden.

Hierop antwoord de Heer **Wolff** van de N.I.C., dat hiervan een zeer nauwkeurige studie moet worden gemaakt. Het is natuurlijk moeilijk te zeggen, welke artikelen min of meer nodig zijn. Bij andere goederen is het soms aan te raden de bestelling wat te beperken.

De Heer **Henricus I. Franke** legt hierop uit, dat soms vervangingsmiddelen te verkrijgen zijn voor goederen, die niet te verkrijgen zijn. Volgens hem wilde de Heer Henriquez weten welke vervangingsmiddelen te verkrijgen zouden zijn en dat hiervan een lijst uitgegeven worde. Dit beaamt de Heer Henriquez.

De Heer **Wolff** zegt, dat dit zeer moeilijk vast te stellen is, omdat de N.I.C. natuurlijk niet weet wat er in de fabrieken omgaat.

De Heer **Egon Gerstl** geeft thans een voorbeeld van goederen, die in de Verenigde Staten gekocht zijn. Voor deze goederen is wel een uitvoer-vergunning verkregen, maar geen scheepsruimte. Wat moet in zulk een geval gedaan worden?

De Heer **Wolff** antwoordt hierop, dat men dan de goederen in de Verenigde Staten zal moeten verkopen of wachten tot het einde van de oorlog.

De Heer **Groote** gaat hierop verder in en zegt, dat de In-Cu hierin graag een beter inzicht wil krijgen en gaarne heeft, dat iedereen, die dergelijke moeilijkheden heeft, deze bekend maakt aan de In-Cu. Deze zal dan zien of er nog wat aan te doen is.

De Heer **Gerrit Visser** komt terug op de vraag van den Heer Charles Henriquez betreffende een lijst van goederen, die wel geïmporteerd kunnen worden, waarop de Heer **Wolff** zegt, dat alles besteld kan worden, doch dat de bestellingen soms moeten worden gesnoeid naar gelang de essentialiteit van de aangevraagde goederen.

De Heer **Visser** is evenwel van mening, dat teveel tijd verloren gaat met het wachten op de beslissing, die men in de Verenigde Staten treft.

De Heer **Wolff** legt nu de vraag aan den Heer Richard Catlett voor, die in het Noordamerikaans antwoordt: „Het is mogelijk op elk ogenblik te zeggen, welke goederen absoluut nodig zijn. Er is op Curaçao evenwel enige tijd geleden een lijst verschenen van de essentiële goederen. Spoedig zal er een nieuwe lijst uitkomen, waarop de critieke goederen worden aangegeven. Ik kan nu reeds zeggen, dat dingen als koper, zink, staal, aluminium en rubber hiertoe behoren en alleen kunnen worden gekocht met zeer sterke bewijzen van noodzakelijkheid.

Voedselwaren in blik zijn zeer moeilijk maar nog steeds verkrijgbaar.

Luxe-artikelen in blik zullen waarschijnlijk spoedig niet meer te krijgen zijn".

De Heer **Mendels** neemt thans het woord en zegt, dat een bepaalde hoeveelheid goederen per jaar aan Curaçao zal worden toegewezen en dat deze goederen dus naar Curaçao zullen moeten worden gebracht. Hij wil graag weten hoeveel schepen hiervoor maandelijks nodig zullen zijn.

De Heer **Groote** antwoordt hierop, dat er een voorlopige lijst bestaat van maandelijkse verschepingen. Er bestaat geen bezwaar deze lijst ter inzage te leggen.

Wat betreft het aantal schepen kan hij uiteraard niets zeggen. Op het ogenblik zijn er evenwel besprekingen gaande met de U.S.A.-Admiraliteit voor wat betreft het verschepen van goederen van Brazilië en Argentinië naar Curaçao.

Een resultaat is er nog niet. Iedereen is echter vrij zoveel hij wil van de Zuidamerikaanse landen te importeren en behoeft daarvoor niet de bemiddeling van de In.-Cu. De In.-Cu. wil de handelaren indien mogelijk wel van advies dienen.

De Heer **Henri Sweers** wenst enkele algemene gegevens omtrent al de instanties welker bemiddeling nodig is om eindelijk de goederen te kunnen verkrijgen.

Volgens den Heer Sweers zijn het er vijf in getal. Al deze vijf moeten betaald worden en vanzelf zal „the man in the street" dat moeten doen. De Heer Sweers vraagt zich af hoe groot het aantal mensen is, dat deze instanties omvatten. De N.I.C. welke vóór de oorlog ook voor Nederlands Indië zorgde, heeft dat nu niet zozeer te doen. De Heer Sweers maakt nog enkele opmerkingen over hetgeen in de dagbladen gestaan heeft en oefent critiek op de omslachtigheid van alles.

De **Amigoe-man** wijst in aansluiting op wat de Heer Sweers gezegd heeft op het telegram, dat Zaterdag in dit blad stond en waarin wordt gezegd, dat de Noordamerikaanse Regering een vertegenwoordiger zendt naar de hoofdsteden van de Latijns Amerikaanse landen ter vereenvoudiging van de te volgen procedure. Dit telegram wordt door den Secretaris van de Kamer van Koophandel voorgelezen.

De Heer **Charles B. Debrot Jr.** levert verder critiek op de N.I.C. en geeft een voorbeeld, waarbij een bestelling van 2000 zakken tarwemeel geplaatst werd en slechts 250 zakken voor verscheping werden toegekend. De Heer Debrot is van mening, dat tarwemeel toch degelijk noodzakelijk is.

De Heer **René Moreno Brandao** neemt het woord en zegt, dat de handel gaarne een zogenaamde „beroepcommissie" wil krijgen aan welke klachten kunnen worden voorgelegd.

De Heer **Gilberto Zacarias de Jongh** merkt nu op, dat nog niets is gezegd over het Amigoe-telegram, waarop de Heer **Wolff** toegeeft, dat de Verenigde Staten van plan zijn mensen te zenden naar de hoofdsteden van de verschillende Latijns Amerikaanse landen. Door gebrek aan personeel — aldus de Heer Wolff — kan dit nog niet overal geschieden. Het is mogelijk, dat ook naar Curaçao iemand gezonden wordt en men is doende om den Heer Catlett hiervoor aan te wijzen.

De Heer **Groote** dankt tenslotte de Kamer, dat men de gelegenheid gegeven heeft om van gedachten te wisselen. Hij vindt het aangenaam, dat ook de stem van de handel zo gehoord kan worden. De In-Cu is altijd ontvankelijk voor klachten en is van plan een kleine werkcommissie in te stellen om alle klachten aan te horen. In deze commissie zullen ook mensen van de handel zitting hebben.

De Heer Groote deelt mede, dat de Noordamerikaanse Regering een zeer welwillende houding aanneemt voor wat betreft Curaçao, omdat men beseft, dat de eilanden van dit gebiedsdeel voor de oorlog van groot belang zijn en vele behoeften hebben.

Men verlangt echter, dat in Curaçao dezelfde zuinigheid betracht zal worden als in de Verenigde Staten.

Men zal misschien vreemd opkijken — zegt de spreker — als hier de benzine-distributie ingevoerd wordt. Met het oog op de besparing van rubber heeft de Noordamerikaanse Regering dit geëist en de Gouverneur heeft zijn toestemming daartoe gegeven. Hierdoor konden ook auto-onderdelen worden verkregen, die anders niet gezonden zouden worden.

Er is pas een hoeveelheid banden aangekomen en er zullen ook wel meer komen. De Verenigde Staten zullen ons wel het een en ander geven.

De Heer Groote besluit met een beroep op het publiek om eerlijke critiek aan de In-Cu te geven, in welk geval de In-Cu ook wel aandachtig oor zal schenken.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Ma., 16 Nov.:

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies: Hr. De Roos, tel. 417, Negropont 33A.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

Dokafdeling: Hr. J. v.d. Veen, tel. 431, Alexanderlaan 9 en Hr. Egge, J. van Nassaulaan 1.